

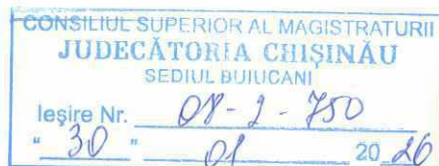

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Buiucani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 206
Email: jbu@justice.md; Tel.: /+373 22/ 204 904
www.instante.justice.md

30 ianuarie 2026

Curții Constituționale a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu nr. 28

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) expediază în adresa Dvs. sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală.

Anexe:

Într-un volum unic pe 49 file:

- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 2 file;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, pe 3 file;
- Procesul – verbal al ședințelor de judecată pe 40 file;
- Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 ianuarie 2026, pe 4 file.

- Dosarul penal nr. 1-2614/2023 în original în 3 volume:

I volum – 246 file;

II volum - 144 file;

III volum – 218 file.

*restituite
30.01.2026
R. Cuf.*

Sergiu STRATAN

Vicepreședinte interimar

al Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani)

3

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

SESIZARE privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.1. avocatul

Nume: Tampei

Prenume: Tatiana

Adresă:

Telefon :

e-mail:

A.3. Instanța de judecată care a ridicat / urmează să ridice excepția

Denumirea instanței: judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Dosar penal nr.: 1-23151997-12-1-25102023

Judecător/complet: Cușcă Liliana

Adresa instanței: m.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare 200

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

Pe rolul instanței de judecată se află cauza penală în care Pleșca Leonid este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal – trafic de influență.

Inculpatul nu se află în detenție, ci se află peste hotarele Republicii Moldova, situație juridică cunoscută instanței de judecată. Din motive obiective, acesta nu se poate prezenta fizic la ședințele de judecată, însă a manifestat în mod expres voința de a participa la proces, solicitând audierea prin intermediul videoconferinței.

La 12.01.2026 inculpatul a formulat o cerere cu privire la solicitarea de a fi audiat prin videoconferință în temeiul dreptului la apărare, al accesului efectiv la justiție și al principiului participării nemijlocite la examinarea cauzei.

Instanța de judecată a respins cererea inculpatului de a fi audiat prin videoconferință motivând că este împiedicată să admită cererea inclusive și din motivul că art. 367 alin. (1¹) Cod de procedură penală reglementează audierea prin videoconferință doar pentru inculpatul aflat în detenție, fără a prevedea această posibilitate pentru inculpatul aflat peste hotarele statului.

C. Obiectul sesizării

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 367 alin. (1¹) Cod de procedură penală, în partea în care condiționează audierea inculpatului prin videoconferință exclusiv de calitatea acestuia de „aflat în detenție”, excluzând alte situații obiective care împiedică prezentarea fizică la ședința de judecată, inclusiv aflarea inculpatului peste hotarele Republicii Moldova.

D. Argumentarea incidenței drepturilor constituționale

Norma contestată interferează în mod direct și nemijlocit cu următoarele drepturi fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova:

art. 20 – Accesul liber la justiție;

art. 26 – Dreptul la apărare;

art. 16 – Egalitatea în fața legii și a autorităților publice;

art. 23 – Dreptul persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle;

art. 54 – Condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau libertăți.

E. Argumentarea pretensei neconstituționalități

Sintagma „aflat în detenție” din art. 367 alin. (1¹) CPP instituie o diferență de tratament juridic nejustificată între inculpați aflați în situații comparabile sub aspectul imposibilității de prezentare fizică la ședința de judecată.

Scopul normei este de a asigura participarea efectivă a inculpatului la proces. Or, inculpatul aflat peste hotarele Republicii Moldova se află într-o situație obiectiv comparabilă cu inculpatul aflat în detenție, ambii fiind împiedicați să se prezinte fizic în fața instanței.

Cu toate acestea, legiuitorul a limitat nejustificat aplicabilitatea audierii prin videoconferință doar la o singură categorie de inculpați, transformând un instrument de garantare a drepturilor procesuale într-un privilegiu acordat arbitrar.

15

Această limitare nu urmărește un scop legitim, nu este necesară într-o societate democratică, nu este proporțională și afectează esența dreptului la apărare și a accesului efectiv la justiție.

Mai mult, norma creează un vid legislativ pentru situații frecvente în practica judiciară modernă, în contextul mobilității transfrontaliere și al utilizării pe scară largă a tehnologiilor de comunicare la distanță, contrar principiului procesului echitabil.

F. Lista documentelor relevante

Copia cererii de audiere prin videoconferință;

Copia încheierii instanței;

Alte acte relevante din dosar.

G. Declarația autorului sesizării

Declar că prezenta sesizare este formulată cu bună-credință, corespunde situației reale din cauza pendinte și are drept scop garantarea efectivă a drepturilor fundamentale consacrate de Constituția Republicii Moldova.

Data 12.01.2026

Avocat Tampei Tatiana

ÎN CHEIERE
privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

26 ianuarie 2026

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

În componență:

Președintele ședinței, judecător

Cușcă Liliana

Grefier

Guțu Loredana

Cu participarea:

Procurorului

Crăciun Valeriu

Avocatului

Tampei Tatiana

În lipsa:

Inculpatului

Pleșca Leonid

examinând în ședință de judecată publică, în cadrul cauzei penale nr. 1-2614/2023
PIGD: 1-23151997-12-1-25102023, privind învinuirea lui Pleșca Leonid Anatolie în săvârșirea
infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) din Codul penal,

cererea depusă de către avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului Pleșca Leonid, cu
privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea realizării controlului
constituționalității art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală,

CONSTATĂ:

La 25 octombrie 2023, procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Crăciun Valeriu, a trimis
în judecată cauza penală privind învinuirea lui Pleșca Leonid Anatolie în săvârșirea infracțiunii
prevăzute de art. 326 alin. (1) din Codul penal, tot la aceeași dată fiind repartizată prin intermediul
Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Grecu Radu în mod automat –
aleatoriu.

Potrivit încheierii președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Mitrofan Livia, din
14 martie 2024, s-a dispus redistribuirea cauzei penale menționate unui alt judecător specializat în
examinarea cauzelor conform pct. 1 din dispoziția Judecătoriei Chișinău nr. 13 din 20.02.2024, pentru
examinare.

La data de 14 martie 2024, cauza penală privind învinuirea lui Pleșca Leonid Anatolie în
săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) din Codul penal, a fost repartizată prin
intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Cușcă Liliana în mod
automat – aleatoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 noiembrie 2025, a fost admis
demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Crăciun Valeriu, cu dispunerea anunțării în
căutare a inculpatului Pleșca Leonid Anatolie.

La 12 ianuarie 2026, prin intermediul poștei electronice a instanței de judecată a parvenit o
cerere de la inculpatul Pleșca Leonid, prin care ultimul a solicitat audierea prin videoconferință, dat
fiind faptul că ultimul se află peste hotarele Republicii Moldova, însă dorește să dea declarații pentru
a-și exercita dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Prin încheierea instanței de judecată cererea inculpatului a fost respinsă, din motiv că art. 367
Cod de procedură penală, nu prevede posibilitatea audierii inculpatului care se eschivează de la
judecată, prin videoconferință.

Avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului Pleșca Leonid, a înaintat în fața instanței o cerere privind sesizarea Curții Constituționale în vederea realizării controlului constituționalității art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală.

În motivarea sesizării, avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului Pleșca Leonid a indicat că, obiectul prezentei sesizări îl constituie art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, în partea în care condiționează audierea inculpatului prin videoconferință de calitatea acestuia de „aflat în detenție”, excluzând orice altă situație obiectivă care împiedică prezența fizică în instanță, inclusiv aflarea inculpatului peste hotarele Republicii Moldova.

Susține, că inculpatul nu se află în detenție, ci este peste hotarele Republicii Moldova, având o situație juridică cunoscută instanței. Acesta a depus cerere de a fi audiat prin intermediul videoconferinței, invocând dreptul la apărare, accesul efectiv la justiție și imposibilitatea obiectivă de prezentare fizică.

Instanța este împiedicată să admită cererea, întrucât art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală reglementează audierea prin videoconferință exclusiv pentru inculpatul „aflat în detenție”, fără a prevedea această posibilitate pentru inculpatul aflat peste hotarele statului.

Sintagma „aflat în detenție” din art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală instituie o diferență de tratament juridic nejustificată între inculpați, în funcție exclusiv de statutul lor procesual, fără a ține cont de scopul normei, și anume asigurarea participării efective a inculpatului la proces.

Inculpatul aflat peste hotarele Republicii Moldova se află într-o situație comparabilă sub aspectul imposibilității de prezentare fizică cu inculpatul aflat în detenție. Cu toate acestea, legea îi refuză nejustificat accesul la audierea prin videoconferință, deși mijloacele tehnice există, iar participarea apărătorului poate fi garantată.

Această limitare nu urmărește un scop legitim, nu este necesară într-o societate democratică, nu este proporțională, afectează esența dreptului la apărare și a accesului la justiție.

Mai mult, norma contestată creează un vid legislativ pentru situații frecvente în practica judiciară modernă (inculpați aflați peste hotare), contrar principiului procesului echitabil și evoluției tehnologiilor judiciare.

Prin urmare, condiționarea exclusivă de statutul „aflat în detenție” transformă audierea prin videoconferință dintr-un instrument de garantare a drepturilor procesuale într-un privilegiu limitat arbitrar, contrar Constituției.

Fiind pusă în discuție cererea înaintată de către avocatul Tampei Tatiana, procurorul, a menționat că, în sesizare nu este indicat care circumstanțe îl împiedică pe inculpat să se prezinte în instanța de judecată și ar fi necesar aplicarea unui tratament justificat. Consideră că aspectele invocate în sesizare țin de interpretarea normei legale privind audierea prin videoconferință, și nicidecum de competența Curții Constituționale.

Studiind sesizarea depusă, opinia participanților la proces, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din considerentele ce succed.

Conform dispozițiilor alin. (3) – (3²) ale art. 7 din Codul de procedură penală, (3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

(3¹) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3²) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, debaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, „rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale”.

Conform pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, dosarul nr. 55b/2015, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (*excepția de neconstituționalitate*), Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Prin urmare, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că norma vizată de către apărător constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către o parte proces, iar norma vizată, în maniera solicitată, nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate. În acest sens, instanța menționează că, potrivit paginii oficiale web a Curții Constituționale, în prezent, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile articolelor din Codul de procedură penală, la care s-a referit autorul sesizării.

Prin urmare, norma solicitată pentru controlul de constituționalitate, privind participarea inculpatului, care nu este arestat, prin intermediul videoconferinței, ar putea fi aplicată la soluționarea cauzei date, în contextul solicitării inculpatului, care se află peste hotarele țării, de audiere prin videoconferință.

Respectiv, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor de drept cu Constituția, instanța admite solicitarea apărătorului Tampei Tatiana, în interesele inculpatului Pleșca Leonid, și ridică excepția de neconstituționalitate a articolului 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală.

În concordanță cu cele menționate, instanța precizează că în cauza *Ivanciuc împotriva României* (decizia nr.18624/03), fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6§ 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins arbitrar (*Coëme și alții împotriva Belgiei, § 114 și Wynen împotriva Belgiei, § 41*)”.

48

Totodată, în cauza *Pronina împotriva Ucrainei* (nr. 63566/00), Curtea Europeană a statuat că dispozițiile Convenției Europene nu garantează dreptul de acces la o instanță cu competența de a invalida sau de a nesocoti o dispoziție legală, ori de a da o interpretare oficială acesteia. De asemenea, a reținut că prevederile art. 6 din Convenție nu garantează dreptul ca o instanță națională sau internațională să fie sesizată cu o chestiune prejudiciară. În același timp, față de sistemul de drept ucrainean, în care persoanele fizice nu pot sesiza direct instanța constituțională, ci numai prin intermediul instanțelor de fond, care au o marjă de apreciere în privința sesizării, Curtea Europeană a statuat că instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale și, prin urmare, ignorând acest aspect, era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art. 6 par. 1 din Convenție.

Respectiv, tot Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 (par. 86-87) a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești, iar având în vedere menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale

În contextul celor expuse, conducându-se de prevederile art. art. 7, 20, 342 din Codul de procedură penală, Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea depusă de către avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului Pleșca Leonid, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea realizării controlului constituționalității art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității prevederilor art. 367 alin. (1¹) din Codul de procedură penală.

Se remite Curții Constituționale, prezenta încheiere și sesizarea înaintată de către avocatul Tampei Tatiana în interesele inculpatului Pleșca Leonid, pentru examinarea acesteia conform competenței.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani)

Cușcă Liliana